

ДЕТСКА ГРАДИНА № 164 „ЗОРНИЦА”, СО РАЙОН „ОВЧА КУПЕЛ”,
гр. София 1614, кв. „Горна баня”, ул. „Мечево усое” № 6
тел./факс: 02/9578622; e-mail: info@dg164zornica.bg; www.dg164zornica.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

МАРИЕТА ВЕЛКОВА

ДИРЕКТОР НА ДГ № 164 „ЗОРНИЦА”

Със Заповед № 1856-2/23.09.2025 г.

В сила от 23.09.2025 г.

СЪГЛАСУВАНО С:

БОРИСЛАВ ПЕТРОВСКИ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЩЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

МОДЕЛ

ЗА

РАБОТА СЪС СЕМЕЙСТВАТА И ДЕЦАТА В ПЕРИОДА НА

АДАПТАЦИЯ ОТ СЕМЕЙНАТА СРЕДА КЪМ

ДЕТСКА ГРАДИНА № 164 „ЗОРНИЦА“, СОФИЯ

Значим етап от живота на детето е тръгването на детската градина. Това обикновено е събитие, което е изпълнено с противоположни чувства от страна на семейството. Осъзнавайки важността на тази нова стъпка, родителите се стремят да подкрепят своето дете по възможно най-добра начин. Детската градина е важен момент от развитието и израстването на детето. То навлиза в обществото на своите връстници и започва да усвоява уменията на социалното общуване. Така ще бъде по-подгответо и за постъпване в училище. Детската градина е не само място за отглеждане на децата в отсъствие на техните родители, детската градина е център за ранно детско развитие, която работи по определен държавен образователен стандарт за предучилищно образование. Терминът „АДАПТАЦИЯ“ има латински произход - adapt" (приспособявам) и често се използва в психологията, педагогиката, биологията и други науки, но неизменно се свързва със състоянието на равновесие между личността и социалната среда. Адаптацията в детската градина е труден процес и за детето, и за неговите родители. Необходимо и дори наложително е да бъдат направени промени в живота на цялото семейство - режим, навици, ритуали и т.н. Поради тази причина е по- подходящо да говорим за адаптация на цялото семейство към постъпването и пребиваването в детската градина, отколкото само за адаптацията на детето в нея. При всички случаи обаче адаптацията изисква отказ от досега установеното, от ясното, от познатото и разбираемото от една страна, а от друга се свързва с усвояване на нови модели на поведение, опознаване и приспособяване към промените, към новите изисквания на средата.

ПЪРВИ СТЪПКИ ЗА РАБОТА СЪС СЕМЕЙСТВОТО:

Организиране на родителска среща през месец май за яслена и първа група е с цел родителите да могат:

- > да се подготвят за дневния режим в детската градина.
- > да се запознаят с педагогически и непедагогически персонал.
- > да се запознаят с организационните дейности
- > да се запознаят с вътрешните правила
- > да се запознаят с плана за взаимодействие с родители, изготвен от педагогите в яслата или градинска група.
- > да се запознаят с психолога, логопед и ресурсен учител и тяхната дейност, която подпомага адаптацията и развитието на децата в детската градина.
- > да попълнят въпросник, в който да се отбележат специфичните потребности на децата.

ПРЕПОРЪКИ КЪМ РОДИТЕЛИТЕ:

Още преди постъпването в детската градина:

За да подгответе детето си, преди всичко трябва да му разкажете за това, което ще му предстои. Говоренето за това, какво го очаква, съобразено с евентуалните му страхове, улеснява първите му стъпки. Помогнете на детето си да формира положително отношение към детската градина. Обяснете му по достъпен начин за нещата, които децата правят в детската градина и защо е забавно място, но не го претоварвайте с информация.

> Отделете достатъчно време сутрин преди тръгването към детската градина. Препоръчително е да се отдели достатъчно време, за да не се чувства детето припряно.

> Изтъквайте позитивните страни на пребиваването му в детската градина, присъствието на много деца на неговата възраст и подчертавайте, че то ще прекарва там само част от деня, а останалото време ще бъде с Вас.

> Преди постъпването си в детската градина, детето да има изградена самостоятелност и определена самодисциплина, за да свикне бързо и без проблемно с установения ред и дневен режим в детското заведение. Необходимо е синхронизиране на правилата в детската градина с тези въкъщи относно самообслужване, подреждане на

играчките, хранене на маса, поддържане на ред и др

> Преди постъпване в детската градина, всеки родител получава картийка отличителен белег. Задачата към родителя е да запознае детето с получената картийка и да обяснява, че чрез тази картийка то ще разпознава неговата чаша, неговото гардеробче и ще може бързо да се ориентира в новата обстановка.

> Препоръчително е раздялата с родителите да се осъществява плавно и спокойно.

В зависимост от продължителността на периода на адаптация децата могат да бъдат «разделени» в няколко категории:

> Деца с лека адаптация

При тях адаптационните процеси продължават 10-15 дни. Към малчуганите, които лесно се адаптират, спадат предимно по-самоуверени деца, които имат създадени навици и умения за самообслужване, добро самочувствие и самооценка. Поведението на детето с лека адаптация обикновено се нормализира в рамките на седмица-две. По време на заниманията и игрите говори спокойно за своите родители, без да се разстройва. Включва се в груповите дейности и активности с желание. Има близки деца в групата, с които общува.

> Деца със средна адаптивност.

Отрицателните емоции при тях стихват до 30-40 дни след постъпването им в детското заведение. Характерни за периода на адаптация са нарушенията на съня и апетита, отказ от игри, бурно изразяване на протест и неутешим плач. Първоначално настроението е мудно, нестабилно, преобладава мрънкането и хлечението. Децата, които са със средна трудност в адаптацията, често са боязливи инерешителни, по-срамежливи и неуверени в собствените си възможности.

> Деца с тежка адаптация

При тях адаптационните процеси продължават 3 месеца и повече и се характеризират с емоционално разстройство, плач и кризи.

При деца с трудна адаптация към детска ясла и детската градина, могат да бъдат извършени следните стъпки с присъствието на родител:

1. След проведена предварителна консултация с учителите и психолога на детската градина, може да се направи индувидуален план за адаптация с присъствие на родител.

2. Престоят на родителя трябва да бъде съобразен с дневния режим в детската ясла и градина като се осъществява в сутрешните часове (сутрешен прием и сутрешни занимания) и следобедните часове (след ставане от сън).

3. Periodът за адаптация с присъствието на родител се определя с помощта на психолога и педагогите в групата и зависи от индивидуалните потребности на детето.

4. Periodът на адаптация се приема за успешно приключи след като детето се резделя безпроблемно със своите родители и комуникира спокойно с персонала и неговите връстници от детската ясла и градина.

В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

В Детска градина се стремим да подхождаме индивидуално към посрещането на всяко дете, за да се почувства то добре дошло и да се адаптира по-бързо.

1. За новоприетите деца от яслена и първа градинска група, през м.май или м.септември се провежда предварителна родителска среща за обсъждане на предстоящото постъпване и адаптация на децата.

2. В детската градина има утвърден модел за по-лесна адаптация на децата, постъпващи за първи път в детската градина, който включва предварително запознаване на детето и родителите с обстановката. Дни на отворени врати за децата и родителите преди постъпването на детето. Дава се възможност родителят заедно с детето да посетят

детската градина и детето да поиграе на двора, родителите да поговорят с учителите, учителите предварително да се запознаят с детето.

3. Въведен е поетапен прием на децата от яслена група.

4. Осъществяваме подкрепа на детето по отношение на навиците му през първоначалния период на адаптация.

5. Следим за емоционалното състояние на детето, състоянието на съня и апетита, отношението му към възрастните и връстниците.

6. Подбираме игри и упражнения за изграждане у детето на положително отношение към детската градина.

7. Провеждаме индивидуални консултации за развитието и адаптацията на децата със специалистите от детската градина - психолог, логопед и ресурсен учител.

ПЕРСОНАЛЪТ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА:

1. Възприема детето като най-важна ценност.

2. Подкрепя, насърчава, поощрява и стимулира детето в цялостната му дейност и поведение.

3. Посреща и приема детето вежливо, учтиво, създава у детето усещане за сигурност и спокойствие.

4. Провежда организация на деня, като се съобразява с желанието на децата, потребностите им и осигурява разнообразие на дейности.

5. Подкрепя и подпомага всяко дете, когато изпитва затруднения или несигурност.

6. Не се допускат травми и наранявания, както от предмети, така и чрез агресивно поведение.

7. Поддържа се спокойна и приятна атмосфера за децата от персонала, без напрежение.

8. Не се допускат грубост, наказания, безразличие и безучастие при проблеми на децата.

9. Децата не се оставят без надзор.

10. На родителите се дава своевременно и ежедневна информация и консултиране за адаптирането, постиженията и поведението на детето.

11. Персоналът са служебни лица, изпълняващи трудови задължения по длъжностна характеристика, спазват професионална етика и отговорности произтичащи от длъжностите и съобразно със закони.

Всяка адаптация изисква време, продължителността на адаптацията зависи и от харектара на детето, семейната обстановка, здравословното състояние, методите, подходите, които учителите и другите специалисти избират по своя преценка.

Моделът за работа в ДГ № 164 „Зорница“ със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към детската градина е предназначен за родителите, педагогическите и непедагогическите специалисти, които работят с новопостъпили деца в първа или яслена група на детската градина.

Настоящият Модел за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към ДГ № 164 „Зорница“ е неразделна част от Правилника за дейността на детската градина и е приет на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 1/17.09.2025 г.